

Baanbrekende EU-verordening ‘MiCA’ moet een einde maken aan ‘wilde westen’ op het gebied van cryptovaluta

De Europese Raad en het Europese Parlement hebben in de zomer van 2022 een voorlopig akkoord bereikt over het voorstel ‘Markets in Crypto-assets’ (“MiCA”). Op basis van deze verordening worden nieuwe regels geïmplementeerd voor het aanbieden van cryptodiensten en uitgeven van cryptovaluta binnen de Europese Unie. Deze richtlijn maakt deel uit van een breder pakket aan maatregelen waarmee de Europese Commissie de ‘Digitale toekomst van Europa’ wenst vorm te geven.

In het kort:

- De MiCa-verordening sluit aan bij het voornemen van de Europese Commissie om Europa geschikt te maken voor het digitale tijdperk. Het voornaamste doel van de verordening is het bieden van rechtszekerheid voor consumenten;
- Aanbieders van cryptodiensten, in deze verordening ‘Crypto-asset serviceproviders’ (CASPs) genoemd alsmede de uitgevers van bepaalde soorten cryptovaluta worden diverse verplichtingen opgelegd. Zo gaat voor hen onder meer een vergunnings- en informatieplicht gelden;
- Aan de emissie van ‘stablecoins’ worden voorwaarden gesteld die ervoor moeten zorgen dat zij hun waarde behouden. Op deze wijze worden garanties geboden tegen ‘de potentiële risico’s die van stablecoins kunnen uitgaan ten aanzien van de financiële stabiliteit en wordt een gecontroleerd monetair beleid bevorderd’.

Rechtszekerheid

De verordening strekt ertoe rechtszekerheid te bieden door consumenten te beschermen tegen de risico’s van het beleggen in cryptovaluta. De aanbieders en uitgevers van cryptovaluta, de crypto exchanges, dienen aan hoge eisen te voldoen om digitale wallets aan te bieden. Ook kunnen zij (civielrechtelijk) aansprakelijk worden gesteld wanneer zij de activa van hun beleggers verliezen. Eén van de eisen die worden gesteld is dat aanbieders van stablecoins te allen tijde dienen te beschikken over een eigen vermogen dat gelijk is aan € 350.000 dan wel 2% van de verplicht aan te houden activareserve. Op deze wijze moet worden voorkomen dat aanbieders failliet gaan raken, zoals dat recent is gebeurd bij het crypto-uitleenplatform Celcius.

Verplichtingen CASP’s en emittenten cryptovaluta

Zowel Crypto-asset serviceproviders (CASPs) als emittenten (uitgevers) van bepaalde cryptovaluta worden verplicht om een vergunning aan te vragen. Beide worden eveneens verplicht om hun onderneming middels een in de EU gevestigde rechtsvorm te drijven en zich te allen tijde te houden aan de vergunningsvoorwaarden. Eenmaal gevestigd in een lidstaat van de EU bestaat (vanzelfsprekend) geen belemmering om grensoverschrijdend te handelen binnen de EU. Verder worden aanbieders van cryptovaluta verplicht om eerlijk, billijk en professioneel te handelen in het belang van cliënten en hen de nodige informatie te verschaffen. Het verschaffen van informatie kan mede zien op het waarschuwen van risico’s die aan de aankoop van cryptoactiva verbonden zijn.

Stablecoins

Op basis van de MiCa-verordening kunnen emittenten van stablecoins (‘asset-referenced tokens’) in beginsel slechts handelen in de EU indien zij daarvoor een vergunning hebben.

Verder dienen zij een whitepaper publiceren die door de bevoegde autoriteit van de vestigingsstaat moet worden goedgekeurd. Stablecoins zijn cryptovaluta die een bepaalde waarde houden en zijn gekoppeld aan fiduciair geld. Veelal zijn deze 1:1 gekoppeld aan de waarde van de Amerikaanse dollar. In tegenstelling tot vele volatiele coins behouden stablecoins dus dezelfde waarde, althans dat is de bedoeling. Bij de cryptocrash van 2022 hebben we gezien dat een van de meest bekende stablecoins, TerraUSD, 98% van zijn waarde heeft verloren door grootschalige verkoop van de munt in een kort tijdsbestek waardoor een sneeuwbal effect ontstond. Dit soort gevallen beoogt de MiCA verordening te voorkomen door eigenvermogen-vereisten te stellen.

Commentaar

De MiCA verordening brengt een regelgevingskader met zich mee voor de aanbieders van cryptovaluta in brede zin. De verordening is omvangrijk en heeft ongetwijfeld nog wat ‘finetuning’ nodig voordat deze definitief wordt aangenomen. Echter kan worden gesteld dat hiermee de basis voor EU-brede regelgeving ten aanzien van aanbieders van cryptodiensten en uitgevers van cryptovaluta is gelegd. De praktijk zal echter moeten uitwijzen of de gestelde regels ook haalbaar zijn, met name op het gebied van handhaving en sanctionering van dergelijke onlinediensten. En of hierdoor de beoogde doelen worden behaald. Met betrekking tot de regulatie van de cryptomarkt schreef ik in een eerder blog al over de geldende en opkomende Europese verplichtingen die aan de handelsplatformen worden opgelegd. Naast de Richtlijn ter voorkoming van witwassen, in Nederland geïmplementeerd in de Wwft, zal – naar verwachting – op korte termijn de DAC8-richtlijn zijn intrede doen. Op basis van de DAC8-richtlijn worden aanbieders van cryptovaluta verplicht om automatisch financiële gegevens van hun gebruikers te delen met de belastingautoriteiten van de staat waarin zij zijn gevestigd. Het gevolg van deze verschillende EU-regelgevingskaders is dat aanbieders van cryptovaluta aan omvangrijke administratieve vereisten moeten voldoen, ongebruikelijke transacties actief moeten worden gemeld en tevens automatisch financiële informatie moet worden gedeeld, bijvoorbeeld over de omvang van het vermogen.

Auteur: Woody Jansen de Lannoy